

■ bio-bibliography

JOURNAL OF CATALAN INTELLECTUAL HISTORY,
Volume 1, Issue 2, 2011 | Print ISSN 2014-1572 / Online ISSN 2014-1564
DOI 10.2436/20.3001.02.14 | Pp. 197-205
<http://revistes.iec.cat/index.php/JOCIH>

J

osep Maria Capdevila (1892-1972). A bibliographical study

Josep Cortada-Hortalà

Universitat de Girona.
Grup de Recerca Visió per computador i robòtica - Vicorob.
Departament: Arquitectura i Tecnologia dels Computadors.
POLITECNICA IV. Campus Montilivi. Girona
jcortad3@xtec.cat

Josep Maria Capdevila was born in Olot on 14 June 1892. He showed early literary ambitions under the aegis of Olot poet Josep Maria de Garganta. The start of his law studies at the University of Barcelona marked his full entry into the cultural world of the time. His work as a literary critic won him prestige in the intellectual circles of the time and his worth as a philosopher also received recognition. He was a founding member of the *Societat Catalana de Filosofia* (Catalan Philosophical Society, 1923). In the field of thought, from 1920 on he broke away for the initial influence of d'Ors. For Capdevila, writing involved a commitment and, stemming from this conviction, May 1929 saw the appearance of *El Matí*, the daily newspaper he founded and managed until 1934. He also dedicated himself to criticism and teaching in the field of fine arts and aesthetics. At the end of January 1939 he went into exile in Colombia where he continued the work as a teacher he had begun in Tarragona. When Capdevila returned to Catalonia in 1965, his health was rather delicate. He passed away in the early hours of 3 January 1972 in the town of Banyoles.

The works of JOSEP MARIA CAPDEVILA. Primary sources

This bibliographic selection includes Josep Maria Capdevila's most important writings, taken in the main from Joan Carreres i Péra's book *Josep Maria Capdevila. Ideari i Poètica*. We have followed the author's chronological and thematic criteria. A subsequent selection will cover his work as a journalist.

Books and anthologies

- Prologue for *Miquel Costa i Llobera, Líriques*, Barcelona: Ed. Catalana, 1923. [Selection by J. Estelrich and J.M. Capdevila.]
- *Les Cent Millors Poesies Líriques de la Llengua Catalana*, Barcelona: Barcino, 1925. [Selection by J.M. Capdevila.]
- *Poetes i crítics*, Barcelona: Ed. Catalònia, 1926.
- *Com s’ha d’escriure una carta en català*, Barcelona: Barcino, 1926. [Epilogue by Joaquim Ruyra, republished in 1926, 1927 and 1928].
- Selection of texts, introduction, notes and glossary for *MARTORELL / GALBA, Tirant lo Blanc*, Barcelona: Barcino, 1925-1929.
- Introduction and selection in *Francesc Váyreda, 30 reproduccions de pintures i dibuixos*, Barcelona: Ed. Sala Parés. 1926.
- *Amics i terra amiga*, Barcelona: Barcino, 1932.
- Introduction and selection, *Jacint Verdaguer, Prosa*. Barcelona: Catalònia, 1936.
- *En el llinar de la filosofia. Correspondència amb Maurici Serrahima*, Barcelona: Barcino, 1961. [*En el umbral de la filosofía. Traducción del Catalán por Diva Perdomo. Prólogo de Paulina Crusat*. Cali: Prod. Latino-americanas Lida, 1964.]
- *Eugeni d’Ors. Etapa barcelonina (1906-1920)*, Barcelona: Barcino, 1965.
- *Estudis i lectures*, Barcelona: Ed. Selecta, 1965.
- Selection and brief biography of the author, in *Poesies de Josep Maria de GARGANTA*. Barcelona: Barcino, 1968. [Notes by Joan de Garganta.]
- *Del retorn a casa*, Barcelona: Pòrtic, 1971. [Prologue by F.Vergés.]
- *Els principis de la civilització*, Barcelona: Barcelonesa d’Edicions, 1992. [Introduction by Jordi Giró i París.]

Catalogues and offprints

- “El concepte de creació en l’obra artística”, Barcelona: Institut d’Estudis Catalans, 1923, 305-321.
- “L’artista en face de son oeuvre”, in *Xenia Thomistica*. Rome: Impremta Poliglota Vaticana. Pontificio Collegio Angélico, 1925, 379-388.
- “Bellesa i veritat”, in *Revista d’Estudis Franciscans*, 1924.
- “L’oposició de la poesia catòlica i la poesia pàgana”, in *La Paraula Cristiana*, (July 1925), 4-28.

- “Apologia del nu”, in *La Veu*, (23 July, 14 August, 3 and 21 September 1927)
- “Principis de teoria política”, in *La Paraula Cristiana*, (March 1927), 196–218.
- “Filosofia de luxe”, in *Franciscàlia*. Barcelona: Editorial Franciscana, 1928.
- “Lletres de filosofia”, in *Criterion*, (1930), 139–143.
- “L’Acció Catòlica com un deure”, in *El Matí*, 22 September 1931. [Inaugural speech for the association “*Amics d’El Matí*”.]

Prologues and translations

- Prologue for *Presència de Catalunya. I La terra. El paisatge català a través dels seus poetes*. Generalitat de Catalunya. DC. Barcelona: SCF, 1938.
- Translation from Spanish in F. ALCAÑIZ. *Consagració personal al Sagrat Cor de Jesús*, Girona: Indústries Litogràfiques, 1969.
- Prologue for C. ARDERIU. *Poesies*. Selection by Tomàs Garcés. Barcelona: Edicions Lira, 1923.
- “*Notícia sobre Balmes*”, in *La civilización. Páginas de Jaime Balmes*, Barcelona: Biblioteca de Estudios Sociales, 1922. [Spanish version in J. BALMES, *La civilització*. Barcelona: Barcino, 1930.]
- Introduction to P. BERENGUERES. *D’ara i d’abans*. Barcelona, 1967.
- Introduction to J. B. BOSSUET. *Discursos*. Barcelona: Barcino, 1926. [Version from the French by J. M. Capdevila.]
- Translation from the French in *Cançó de Roland*. 1934–36. [Unpublished.]
- Translation from the Italian in E. CHIOCCHETTI. *La filosofia de Giovanni Gentile*, in *Quaderns d’Estudi*, (January 1923), 31–35, 102–107.
- Translation from the Latin in T. CICERÓ, “*Tusculanes*”, (December 1971), Chap. I. [Unpublished.]
- “*Notes d’ambientació i genealogia espiritual*”, in *Diaris i records de Pere Coromines*, Vol. III, “*La República i la guerra civil*”, Barcelona: Curial, Edicions Catalanes, 1975, 337–357.
- Translation from the Spanish in P. DORADO, *La natura i l’Història*. IEC. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans, 1917.
- Prologue for J. FOLGUERA, *Poesies*. Barcelona: Ed. Lira, 1924. [Selection by T. Garcés.]
- Translation from the Spanish in prologue for M. GARCÍA, *La pedagogia social de Natorp*, in *Quaderns d’Estudi*, (April 1916), 193–201.

- Introduction to GOETHE, *Germà i germana*. Translation by students of the *Escola Superior de Bibliotecàries*. Barcelona: Minerva, 1918, 3–8.
- Preface for M. JOSEPH, *Iberoamèrica continent de l’esperança?* Barcelona, 1969.
- Prologue for GUERAU DE LIOST, *Poesies*. Barcelona: Ed. Lira, 1923. [Selection by T. Garcés.]
- Translation from the French in Jacques LECRERC, *La vocation du chrétien*. “*El reialme*”, Chap. I, (December 1971). [Unpublished.]
- Prologue for J. MARAGALL, *Obres Completes, Vol. I*. Barcelona: Ed. Sala Parés. 1929, 5–31. [Reproduced in *Obres Completes, Vol. I. Poesia*. Barcelona: Ed. Selecta, 1960, 1202–1211; “Visions i cants de Joan Maragall”, in: *Guia de literatura catalana contemporània*. Edited by J. Castellanos, Barcelona: Edicions 62, 1973, 47–62.]
- Introduction to X. de MAISTRE, *El leprós d’Aosta*, in *La Paraula Cristiana*, (April 1927), 346–362.
- Translation from the Italian in A. MANZONI, *Observacions sobre la moral Catòlica*, 1931–33. [Unpublished.]
- Translation from the French in J. MARITAIN, *Les fronteres de la poesia*, in *La Nova Revista*, 10 and 12, (October and December 1927), 105–117, 292–305.
- Prologue for F. MISTRAL, *Obres Completes*. Barcelona: Ed. Selecta, 1957, IX–XXXIX.
- Translation from the Occitan in F. MISTRAL, *Contes*, in *La Paraula Cristiana*, (June 1927), 542–548.
- Prologue for M. PERPINYÀ, *Poemes*. Barcelona: Ed. “La Revista”, Barcelona. 1931.
- Prologue for and translation from the French of Francesc de SANCTIS. *Crítica de la Divina Comèdia*. Barcelona: Ed. Catalana, 1921.
- Translation from the Latin in SANT CEBRIÀ, *De oratione dominica*, 1967. [Unpublished.]
- Translation from the French in SANT FRANCESC DE SALES, *La cortesia cristiana*. Barcelona: Barcino, 1926. [Prologue by P. M. d’Esplugues.]
- Commentary on and translation from the Latin in SANT TOMÀS D’AQUINO. *De Ente et essentia*, 1934–35. [Unpublished.]

Speeches lectures and talks

- “Discurs de l’Adéu”, given in Olot at the closing of the *Jocs Florals*. September 1921. [Unpublished fragment.]

- “Ingres”, talk given in Olot in September 1924 at the opening of a Drawing Exhibition. [Unpublished fragment.]
- “El paisatge olotí”, talk given to the *Lliga Comarcal de Catalunya*, in *La Paraula Cristiana*, (July 1925).
- “Una divagació encisadora sobre el paisatge d’Olot”, talk given to the *Cercle Artístic*, Sant Lluç, in *La Veu*, 1 October 1925.
- “La matèria artística”, talk given to the *Centre Artístic*, Mataró, in *La Veu*, 23, 24, 29 and 30 October 1925.
- “La libertad y la Iglesia”, talk given to the *Círculo de Estudios*, Zaragoza (18 March 1926), in *Ensayos*, Zaragoza, (April 1926).
- “Sant Francesc i la Pana de Vich”, speech given at the *Temple Romà*, Vic, as part of the series commemorating the VII Centenary of Saint Francis (8 March 1926), in *La Paraula Cristiana*, (December 1926), 510-520.
- “Clementina Arderiu”, notes read at the poetry reading at the *Sala Parés*, Barcelona, on 19 April 1926, in *Revista de Poesia*, (March 1927), 9-11.
- “En Llanvenera i En Quintana (o L’idealisme literari)”, posthumous tribute to M. Llanvenera and E. Quintana at the *Centre Ateneu*, Olot, on 6 February 1928, in *Revista d’Olot*, (February 1928).
- “L’Art i la vida”, Lenten speech given before *Foment Mataroní*, (March 1928), in *Pensament Marià*, Mataró, (13 March 1928).
- “La Diada del Llibre”, talk given to the *Círcol Catòlic de Mataró*, in *El Matí*, (8 and 10 October 1929).
- “El bon gust”, Lenten speech organised by the *Congregació Mariana*, 13 April 1930. [Cf. J. MIQUEL I MACAYA, “Josep M. Capdevila a Valls”, *Cultura*. Valls, July-August 1979].
- “Una exposició d’art a Cervera”, closing words at the exhibition of paintings by J. Gómez and J. Batlle i Campderrós, in *El Matí*, (25 and 26 November 1930).
- “Als estudiants”, talk given on Saint Thomas’s Day to the *FCEC*, in *El Matí*, (12, 13 and 15 March 1931).
- “Als estudiants”, speech before the festival *Jocs Florals Escolars de Barcelona*, in *El Matí*, (16 March 1931).
- “El periodisme de demà”, talk given at the beginning of November to the *Assemblea d’Acció Popular de Barcelona*, in *El Matí*, (11 November 1931).
- “Els deures dels catòlics en el moment actual”, speech given before the *Junta Diocesana d’Acció Catòlica de Barcelona*, in *El Matí*, (13 December 1931).

- “El Taller-Escola d’Art”, talk on the opening of the *Taller-Escola d’Art*, Tarragona (1-XII-1934). [Unpublished.]
- “El Dr. Joaquim Balcells”, words introducing Dr. Balcells to the *Ateneu de Tarragona*”, (19 May 1935).
- “Homenatge a Ruyra”, speech to the *Casal de Cultura* on Ruyra’s 80th birthday, Barcelona, (27 September 1938). [Unpublished Catalan original; see Spanish version: “La obra de Joaquín Ruyra”, *Hora de España*, 21. Barcelona, September 1938, 73-82].
- “Discurs del President Josep Maria Capdevila”, in: *Jocs Florals de la llengua catalana. Any LXXXVII de la seva restauració*, Centenary of the birth of Jacint Verdaguer. Bogotá (Colombia), (13 May 1945), 55-60.
- “El pensament estètic del doctor Torras”, Cantonigròs Contest dedicated to Torras i Bages (7 August 1966) in *Miscel·lània Torras i Bages*. Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 1991, 167-174.

Bibliography of works on JOSEP MARIA CAPDEVILA. Secondary Sources

- BILBENY, Norbert. *Filosofia Contemporània de Catalunya*, Barcelona: Edhasa, 1985.
- CARRERES, Joan. *Josep Maria Capdevila. Ideari i Poètica*, Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 2003.
- CORTADA, Joan. *La filosofia de Josep Maria Capdevila*, Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 2008.
- GIRÓ, Jordi. *Els homes són i les coses passen. Maurici Serrahima i Bofill (1902-1979), un filòsof-literat del segle XX*, Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 2004.
- LLUÍS, Pere [coord.], *Les idees i els dies*, Barcelona: Proa, 2002.
- LLUÍS, Pere. *Serrahima i el cristianisme postconciliar*, [in *Maurici Serrahima, Centenari, 1902-2002*], Barcelona: Institució de les Lletres Catalanes, 2007.
- SERRAHIMA, Maurici. *El fet de creure*, Barcelona: Edicions 62, 1967.
- SERRAHIMA, Maurici. *Dotze mestres*, Barcelona: Destino, 1972.
- SERRAHIMA, Maurici. *Del passat quan era present*, Barcelona: Edicions 62, Vol. I 1972, Vol. II 1974.
- SERRAHIMA, Maurici. *Josep Maria Capdevila, assaig biogràfic*, Barcelona: Barcino, 1974.

- SERRAHIMA, Maurici. *Memòries de la guerra i de l'exili*, Barcelona: Edicions 62, Vol. I 1978, Vol. II 1981.
- TORRENT, Joan and TESIS, Rafael. *Història de la premsa catalana*, Barcelona: Bru-guera, 1966.

Studies, articles, introductions and prologues

- AGUADO, Daniel. “Amb motiu del centenari de Josep Maria Capdevila”, in *Diari de Tarragona*, (21 June 1992).
- ANGLADA, M. Àngels. “Record de J. M. Capdevila”, in *El 9 Nou*, (10 July 1992).
- ARAGÓ, Narcís-Jordi. “Memòria de Josep Maria Capdevila”, in *Revista de Gi-rona* 152, (1992).
- ARAGÓ, Narcís-Jordi. “Anys de resistència i d’esperança”, in *Recvll*, Blanes: (22 July 1995).
- BILBENY, Norbert. “Filosofia de l’exili i exili de la filosofia”, in *Enrahonar*, 10, (1984).
- BORONAT, Josep Maria. “Una conversa amb Josep Maria Capdevila”, in *La Veu*, (6 February 1926).
- CARRERES, Joan. “Josep M. Capdevila i Balançó”, in *Punt Diari*, 16 October 1982; “Cartes inèdites de Josep Pla”, (Pla’s letters to Josep M. Capdevila). *HoraNova*, *Suplement literari i cultural* de Figueres, 23 April 1984; “Capdevila i Olot”, *Diari de Girona*, 15 and 19 April 1992. “J. M. Capdevila tindria cent anys”, *Serra d’Or*, September 1992; “Josep Maria Capdevila a través de la seva correspondència”, in *Revista de Girona*, 155, November-December, 1992; “Josep Maria Capdevila”, in *Pensament i filosofia a Catalunya III: 1940-1975*, SCF (INEHCA), 2004.
- CASASSAS, Jordi. “Els quadres del regionalisme. L’evolució de la Joventut Nacionalista de la Lliga fins el 1914”, in *Recerques: Història, economia i cultura*, 14, 1983, 7-32.
- CASTELLANOS, Jordi. “Josep Maria Capdevila, un intel·lectual conseqüent”, *La Vanguardia*, 9 June 1992.
- CORTADA, Joan. *Josep Maria Capdevila. El punt de partença del seu pensament (1892-1920)*. Research work submitted before the Department of Philosophy of the UAB, Barcelona: UAB, September 2002; “Josep Maria Capdevila. Un punt de partida”, in *Revista de Girona*, 188, (May-June 1998), 64-66.

- CORTADA, Josep. *Aproximació al pensament social i polític de Josep Maria Capdevila*, [Research work submitted before the Department of Philology and Philosophy of the University of Girona], Girona: UdG, October 2009.
- DOLÇ, Miquel. “El magisterio de J. M. Capdevila”, *La Vanguardia*, 7 September 1967.
- FARELL, Glòria. “L’obra i pensament de Josep M. Capdevila”, *Catalunya Cristiana*, 15 July 1993.
- FARRIOL, Jaume. “Del retorn de Josep Maria Capdevila”, *Vida Parroquial*, 1598. Figueres, 8 June 1971.
- GAMISSANS, Francesc. “El llegat periodístic de Josep Maria Capdevila”, *Catalunya Cristiana*, 25 June 1992.
- GARCÉS, Tomàs (Ship Boy). “Tres llibres de Verdaguer, *La Publicidad*, 24 January 1921; “Una bella crítica” *La Publicitat*, 22 January 1924; “Un assaig de filosofia d’art”, *La Publicitat*, 9 July 1924; “Tirant lo Blanc”, Vol. I. *La Publicitat*, 21 December 1924; “La Bellesa i la veritat”, *La Publicitat*, 26 February 1925; “Les cent millors poesies líriques”, *La Publicitat*, 3 March 1925; “Un heroi medieval. Tirant lo Blanc”, Vol. II. *La Publicitat*, 31 October 1925; “Poetes i crítics”, *La Publicitat*, 7 January 1926; “Un manual”, *La Publicitat*, 3 March 1926; “Tirant lo Blanc”, Vol. III. *La Publicitat*, 26 July 1927.
- GARGANTA I FÀBREGA, Miquel de. “Josep M. Capdevila i de Balançó”, in *Pàgines olotines*, Olot: Ed. Municipals, (1984), 84–85.
- “*Del retorn a casa*, de Josep M. Capdevila”, in *El cruscat*, 8. Olot: Papers literaris de la Garrotxa, (July 1971), 62.
- GARGANTA I VILAMANYA, Josep M. de. “Un estudi orientador: *Principis de teoria política*, per Josep Maria Capdevila”, in *Catalunya Social*, (June 1927), 5-6.
- GIRÓ I PARÍS, Jordi. “Introducció”, in *Els principis de la civilització*. Barcelona: Barcelonesa d’Edicions, (1992), 9-35; “Josep M. Capdevila. Principis d’una filosofia per l’acció”, *Serra d’Or*, September 1993, pages 49-50.
- JARDÍ, Enric. “Maragall i Ors. Dos temperaments. Dues generacions”, *Serra d’Or*, (August 1964), 10-14.
- JOSEPH I MAYOL, Miquel. *Opus IV. Èxode 1939. De retorn a Catalunya*, Barcelona: Pòrtic, 1974.
- LLATES, Rossend, “Principis de teoria política”, by Josep Maria Capdevila. *La Publicitat*, 8 June 1927.
- LLUÍS, Pere. “Esquema històric de la filosofia catalana”, *Enrahonar*, 10, Barcelona: UAB, 1984.

- LORES, Jaume. “Unió Democràtica, avui”, in *l'Avui*, (4 August 1997).
- MIQUEL, JOSEP. “Josep M. Capdevila a Valls”, in *Cultura*, Valls, (July–August 1979).
- PARELLADA, Clotilde, “Precisiones sobre Capdevila y El Matí”, in *La Vanguardia*, (30 June 1992).
- PLA, Josep. “Acció Catalana i Acció Francesa”, *La Publicitat*, (3 July 1923); “Crítica i pedanteria”, *La Publicitat*, (3 August 1924); “Joseph Conrad”, *La Publicitat*, (8 August 1924); “Un manual de decadència”, *La Publicitat*, (6 August 1927); “Maragall”, *La Publicitat*, (12 October 1927); *El quadern gris. Un Dietari*. Barcelona: Destino, 1969, annotation relating to 11 May 1918, 164–165 (OC, I); “Josep Maria Capdevila el 1966” in *Retrats de passaport*. Barcelona: Destino, 1970, 586–592 (OC, XVII).
- PRATS, Modest. “Josep M. Capdevila: una memòria a refer”, in *El Punt*, (14 June 1992).
- SERRAHIMA, Maurici. “Un llibre nou”, in *Diari de Mataró*. Mataró, (25 December 1932); “Sobre el Noucentisme”, in *Serra d'Or*, (August 1964), 7–9; “Josep Maria Capdevila”, in *Destino*, (15 January 1972); “Josep Maria Capdevila”, in *Serra d'Or*, (February 1972), 19–20; “En la mort de Josep Maria Capdevila”, in *Presbyterium-Quaderns de Pastoral*, 19, (August 1972), 446–455; “Antologia de Josep Maria Capdevila”, in *Presbyterium-Quaderns de Pastoral*, 19, (August 1972); “Notes sobre el Matí”, in *Els Marges*, 6, (February 1976), 111–119.
- SOLDEVILA, Carles. “Josep Maria Capdevila”, in *La Publicitat*, (7 January 1926); “Ja hi ha assagista”, in *La Publicitat*, (14 January 1926); “L'art d'escriure cartes”, in *La Publicitat*, (24 February 1926); “Sobre el galicisme en la nostra cultura”, in *La Publicitat*, (20 November 1926); “La crítica i els crítics”, in *D'Ací d'Allà*, 112, (April 1927), 104; “L'art i la moral”, in *Revista de Catalunya*, 27, (November 1926).
- SOLDEVILA, Ferran. “A propòsit d'una antologia”, *La Publicitat*, (10 March 1925); “La Col·lecció Sant Jordi”, in *La Publicitat*, (10 July 1926); “La Cortesia cristiana”, in *La Publicitat*, (28 July 1926); *Al llarg de la meua vida*. Barcelona: Edicions 62, 1970, 288.
- TRIADÚ, Joan. “Tres llibres importants”, in *Serra d'Or*, (October 1965), 58–59; “Josep M. Capdevila en el record i en els llibres”, in *l'Avui*, (14 June 1992).
- VERGÉS, Fermí. Prologue to *Del retorn a casa*. Barcelona: Pòrtic, 1971.
- XUCLÀ, Jordi. “Uns apunts sobre el pensament catalanista de Josep Maria Capdevila i Balanzó (1892-1972)”, in *La Comarca d'Olot*, 681, (12 November 1992), 6–18.